

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.
Vidéken: félévre 8 kor., negyedévre 4 kor. — fill.

FŐSZERKESZTŐ:
BENEDEK JÁNOS.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
SZÉKELY IMRE.

POLITIKAI ROVATVEZETŐ:
DR. BOROSS LAJOS.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főtér 42. szám. Lamprecht palota,
első emelet, az udvarban.

Háboru Ázsia uralmáért.

február 1.

Az óriási feszültség és érdekellentét Japán és Oroszország között immár azon végzetes stádiumba jutott, a mely háboru jóformán már igen rövid idő alatt elkerülhetlenné teszi. Bizonyos, hogy a legutóbbi hírek a világtörténelem oly színjátékát vezetik be, a melyet egész szeceneriája, de ennél is inkább az, a mi a háttérben rejlik, rendkívüli érdekekkel ruház föl.

Minden okoskodást mellőzve, határozottan állítható, hogy a most kitörő félben levő japán-orosz háboruban a modern hatalmi kérdéseknek roppant kifejlődése, az egész világpolitikának rohamos átalakulása jutott megdöbbenően teljes világitásba. Csak 8 éve annak, hogy Japán Koreának a maga érdekkörébe való foglalásáért háborút folytatott Kína ellen. A világ ezt még úgy nézte, mint a szélső Ázsia két szomszédos országának helyi méretű versengését és szinte gyönyörködött benne, hogy a kultura fürdőjében hirtelen megifjult Japán mily fürge erélylyel verte le a nálánál tiszszerta nagyobb, de megmerevült kínai kolosszust.

Senki nem gondolt akkor arra,

hogy az összeomló Kína mögött hirtelen Oroszország rémalakja fog fölegyenesedni. A szibériai vasút kiépítésével egyszerre létrejött a hatalmi szférák óriási eltolódása. Koreában szerzett jogának fentartásáért Japán csakhamar szembe került egy másik óriással, olyan hatalommal, mely népességre és területre majdnem megközelíti Kínát, de erőforrásokban mérhetetlenül gazdagabb; olyan hatalommal, mely régtől a világ réme, minden európai hatalom legveszedelmesebb versenytársa.

Itt érte el legnagyobb sikerét az orosz politikának az a lassu, de megfoghatóan következetes irányzata, mely észrevétlenül idézi elő a legnagyobb változásokat. II. Katalin uralma alatt egy kozák hetman csak úgy vidáman előreszárguldozva megszerezte Oroszországnak a fagyóit, néptelen Szibériát, melyet sokáig holt koloncznak gondoltak az orosz birodalom nyakán. A két év előtti kínai zavarokat Oroszország fölhasználta arra, hogy egykét erőteljes ökolcsapással birtokába kerítse Mandzsuriát, Kinának leggazdagabb részét.

Most az orosz-japán háboru kimenetelétől függ, hogy Oroszország Ázsia urává váljék-e, a mi

bizony Európa minden népies érdekére nézve közös, nagy veszedelmet jelentene. Hisz ha Oroszország győz, ezen a kerülő uton esakugyan közel jutna annak a világhatalmi fantáziának a megvalósításához, mely állítólag Nagy Péter cár végrendeletében van körvonaloza. Ebből a szempontból a világ szerencsésének lehet mondani Japán modern fejlődését, mely ezt a szigetországot képpes tette arra, hogy egymaga is roppant akadályt jelentsen Oroszország alattomos előhaladásának útjában.

Föl lehet tenni azt is, hogy ha Japán a tartós küzdelmet óriási ellenfelével meg nem bírná, nem marad magára, minden segítség nélkül a győző kényének kiszolgáltva. Biztos a segítsége első sorban Anglia részéről, mely Japánnal közös érdekeik védelmére szerződést, mondhatni, véd és dacszövetséget kötött. Az európai egyensúly sok százados problémája ma valóban olyan egyenletté alakult át, melynek ismeretlenje a keletázsiai partokon van elhelyezve.

Nem lehet arról semmi kétség sem, hogy a művelt világ szimpátiái Japán oldalán lesznek. Hiába rajzolta ki Vilmos császár sokszor bizarrságba csapongó szelleme

Nevezetes szélhámosokról.

Irta: Gróf Vay Sándor.

Akárhogy lapozunk is régi irások közt, vérbeli magyar svindlerről nem igen találunk adatokat. Még a középkorban is a fahrende, lézengő, Ritterek közt akadunk egy-egy ilyen speciensre, de magyar ember, egészen a legujabb időkig nem igen adta rá magát erre a csunya mesterségre.

Ezt konstatáltam örömmel, mikor a Matuska-féle esetből kifolyólag, hetek óta kutattam régi svindlerok után és két-háromszáz év följegyzéseit, leveles gyűjteményeit fölhányva, mindössze egy magyar származásu nagyszabásu szélhámosra találtam. A többi mind idegen nemzetségből származott, idegen országból szakadt Hunniába.

Sok akadt a XVIII. század végén. A nagy francia forradalom diluviumából menekült egyének voltak ezek. Nem grófok, nem marquis-k — ezek többnyire beálltak az osztrák hadseregbe — de holmi komornyikok, táncz mesterek, fodrászok s más effélék.

Ilyen volt a stájer határon egy öreg ur, a ki még a mult század huszas éveiben is élt a Muraköz egyik kis falujában. Debellaire vicomtenek nevezte magát s csak halála után jóval derült ki, hogy az igazi Auguste Debellairenek komornyika volt tulajdonképpen. A gróf menekülés közben Németországban meghalt, fiatal felesége megszerette a ko-

mornyikot s elhalt férje papirjait használva fel, ezt azontul mint Auguste Debellaire vicomte-ot szerepeltette. Fiuktól később valami oldalági rokonok per útján vették el nevét és rangját s hosszas utánjárások, az igazi Debellairenek exhumálása után sikerült csak kimutatni, hogy a magát Debellairenek nevező gróf csak a komornyiknak fia volt. Az illető, a ki szülői eljárásáról mitsem tudott, efeletti bánatában meghalt.

Francia borbélylegény volt a híres La Valette d'helean gróf is, a ki a mult század elején Hont- és Nógrádmegyében járt az uri kastélyokban. Érzékeny színekel festette le a király-tragédiát, a mely őt szülőitől, hazájától és egyelőre vagyonától is megfosztotta. Az egyelőre szót mindig hangsúlyozta. Aztán hozzátette, hogy csak üzzék el a bitorló korzikait, jöjjön el a valódi király, ezerszeresen fogja visszapótolni a baráti kölcsönöket. Mert abból élt a jó francia, sőt nagyobb szerecsére is vélt hágni, mert még édes beszédével, esinos mivoltával egészen megvette a dusszagdag H. bárónó szívet. Megtörtént a kézfogó, a lakodalomra is készültek s közelből-távolból jöttek a vendégek. Egyik vendég, * consiliarius is eljött, noha egy kissé nehéz szívvvel, mert egy időben arról is esett szó, hogy az ő szemrefőre esinos, jóra való legény fia vezesse oltárhoz a gazdag örökösöt. A leány atyja nagy szives látásban részesítette uj barátját, váltgt saj-

nálkozva, hogy a meggondolatlan hajadon régi kedves plánumukat így megbúsította.

Végre belépett a társaságba a jövendőbeli vő és három lépést kissé oldalt téve, aztán nyakát a fel-ő testtel egy vonalba helyezve, ékes kapriolókat vágott, majd versaillesi mód szerinti pukkedlivel üdvözölte a nagytekintetű consiliariust.

Szokása szerint, akár a szélkelep elmondta a gyászorsót a gróf, a mit végighallgatva a consiliarius, jó fent szóval megjegyezte:

— Annál szebb, hogy vagyona elpusztulván a nagynemből való ivadék a fodrászmesterségre adta magát.

A házigazda elképpedt, a vendégek bámultak, a jeles vendég azonban magyarázattal is szolgált:

— Ugy bizony. Ez az ipse fodorította a vuklijaimat és adjustálta czopfomat, mikor Párisban jártam.

A leleplezett arisztokrata nem tagadott semmit. Bevallotta, hogy valóban fodrász volt s a nagy forradalom után egy gróf Clamm-Gallass-al, néhai Mária Antoniette királyné egykori chevalier d'honneur-jével került Ausztriába. Több ideig komornyikoskodott a gróf friedensdorfi birtokán s töle szegődött el egy gróf Esterházyhoz, a ki Magyarországra hozta magával.

A lakodalomból természetesen semmi sem lett, a szép H. bárónót később egy bajor gróf vezette oltárhoz, a francia pedig ugy elpárolgott a kastélyból, hogy csak hire

az Ázsia felől fenyegető „sárga veszélyt“, mely ellen Európa összes népeinek szövetkeznie kellene! Ez a gondolat csak akkor tehetett némi hatást, a mikor a pekingi események heteken át ostrom alatt tartotta az európai szövetségeket. Alighanem Vilmos császár is más színen látja most, mit kíván a művelt európai népek kulturális fejlődése és hatalmi biztonsága, a melyeket semmiesetre sem Japán, hanem a világ legbarbárabb, szivtelenebb és minden embertelen kegyetlenségre hajló csári uralom győzelmére fenyegetne elképzelhetetlen veszedelemmel.

De még a civilizáció közös igazságai is Japán pártjára térítik az elfogulatlan szellemeket. Mert különösnek láttassék ez bár a kaukázsi faj fensőbbisége és a sokszor emlegetett keresztény szellem szempontjából: Japán ma érdemesebb helyet foglalhat el a művelt népek társaságában, nagyobb szolgáltatásokkal dicsekedhetik a haladás és közszabadság terjesztésében, mint a középkori abszolutizmus bilincsei között tehetetlenül kinlódó, de gonosz zsarnokaitól még mindig megszabadulni nem merészkedő „nagy“ Oroszország...

Bánffy báró Debreczenben.

— február 1.

Ugyancsak nagy zajjal vonult be Debreczenbe Bánffy Dezső báró, hogy részt vegyen pártja megalakításán s hogy személyesen is kifejtse programját, melyet egyébként mindnyájan ismerünk s ismertettünk olvasóinkkal is.

Alapja ennek az 1790—91 iki törvényalkotás a 67-es kiegyezés, a pragmatika szankció és végül a 48-as törvények, ugy szépen összeházasítva. Olaj és víz együtt, mely tudvalevőleg sohasem elegyedik össze.

A szó teljes értelmében lezajlott a nagy nap, mert hiszen részt

maradt meg. Szájhagyománként az is, mindegyre emlékező öreg dámák jóvoltából.

Büky László — a ki kényesen a felsőbükki predikátumot is neve elé bigyesztette — óriási szelet esapott a negyvenes években Hol Pozsonyban — akkor itt tartózkodott többnyire az uri rend — hol Bécsben, de Pesten is megjelent, nagy feltűnést kelteve pazar fényű berendezett termekkel, cifra eselődéggel, pompás fogatok és ruyogó estélyekkel. Az akkori Honderü című újság hasábszáma irt a jeles gavalierról s Büky László estélyein még olyan gentleman is megjelent, mint az akkor már országos híró Széchenyi István. Mikor Párisba utazott, az orleansi hercegre fogadta vendégül s remek diszkarddal ajándékozta meg Páris városa Petrisevich Horváth László, a Honderü szerkesztője ezt mind ritkított sorokkal szedette lapjában s egy alkalommal egyik udvari bárról emlékezve, írta, hogy „a francia udvarnál két oly kiváló hazánkfia képviselte a magyar nemzetet, mint Liszt Ferenc és felsőbükki Büky László.“

Évekig tartott ennek a gavalier svind-

vett azon Debreczen társadalmából sok kíváncsi ember.

Bánffy bárót tegnapelőtt este fogadták az új párt helvi vezetői a vasuti indóháznál s Szabó Kálmán intézett hozzá üdvöz ő beszédet. Innen az Angol Királynő szállodába mentek, hol este közös vacsora volt.

Tegnap délelőtt aztán a Bika disztermében lefolyt a párt alakuló gyűlése, melynek központját három beszéd képezte és pedig a Bánffy báró programbeszéde, a dr. Tüdős János és dr. Kőrössy Kálmán beszédei, melyek a választópolgárokhoz intézett, mintegy a pártba behívó beszédek voltak.

A gyűlésről szóló tudósításunk a következő:

Tegnap délelőtt 10 órakor már telve volt a Bika-szálloda diszterme közönséggel, képviselve volt ott a társadalom minden osztálya, szép számu hölgyközönség is a karzatokon.

Gróf Degenfeld József üdvözölte a közönséget s indítványozza, hogy egy 3 tagu küldöttség menjen el Bánffy Dezső báróhoz felkérni programbeszédjének elmondására. A küldöttség elnöke Dóczy Imre főiskolai tanár volt.

Nagy éljenzés közt jelent meg Bánffy Dezső báró s elmondta programbeszédét.

Azután dr. Tüdős János ügyvéd mondott szépen megkonstruált tartalmában komoly, előadásában lendületes beszédet.

Majd Kőrössy Kálmán dr. beszélt.

Ezután dr. Tutsek Sándor kolozsvári ügyvéd, az ottani Bánffy-párt egyik vezérfia mondott formás beszédet s ezt követte dr. Jeszenszky Gézának, a torontálmezei küldöttek vezetőjének beszéde. Dr. Vajda Lipót, a deési új párt elnöke beszélt még és Fáy Béla, a hunyadmegyei párt küldöttségének vezetője. A beszédek sorát Csontos Imre karozagi polgár beszéde zárta be, a ki kijelentette, hogy hívei lesznek Bánffynak mindhaláláig, — ha csak valami „stikli“ nem történik. (Hogy ezt mire értette, azt egyedül ő tudja.)

Érkezett sürgöny is: Ujvidékről, Kolozsvárról, Budapestről, Abbáziából, Kaposvárról, Ujpestről és Deésről, az új pártoktól és egyesektől.

lernek a szereplése, míg védre, kevéssel a szabadságharc kitorlése előtt leleplezték. A nagy idők beálltával fontosabb dolgokról irtak már azután a lapok s Büky László további sorsáról nem igen lehetett később olvasni.

Ösmeretes a házasság-szédelgő báró Imhoff, a ki tulajdonképen pinceszér volt egy császárfürdői évad alatt majdnem nőül vette egy köztisztviselőben álló pesti patricius család leányát. Egy ilyen majd ig jutott el egy magát gróf Rhédey Ernőnek nevezett széhhámos is, a ki meg egy hazánkban nagy szerepet játszott főrangú család szép és művelt leányának szívet hálózta be. Szerencsére még idejekorán kitudódott a jeles gavalier csalafintasága és a partie-ból nem lett semmi. Rhédey — eredetileg valami német mesterlegény — pedig eltűnt, de nyomára akadtak s ügye a hatóságot is foglalkoztatta.

Somoskeőy Gézát — comte de Vecsy — nem említhetjük a széhhámosok közt. Ez a nagy stylum gavalier kalandor hasonlított rég letűnt századok ilyenforma alakjaihoz — egy-egy Cassanova Jakab, Saint-Germain gróf vagy Trenck lovaghoz, Somos-

Ezután megalakították a debreczeni új pártot.

Elnök: gróf Degenfeld József

Helyettes elnök: Szabó Kálmán.

Alelnökök: Berger Jenő, Erőss Lajos, Pálffy Gábor, dr. Popper Alajos, dr. Tüdős János, Szedlák József.

Titkárok: dr. Kőrössy Kálmán, dr. Tüdős Kálmán.

Jegyzők: dr. Kovács József, dr. Balázs Bertalan, dr. Weisz József.

Pénztárnok: Mihalovics Jenő.

Választottak még egy 80 tagu választmányt is.

Ezzel a délelőtti gyűlés véget ért s az új tisztikar szűkebb körü ebédre jött össze az Angol királynőben.

Délután Bánffy fent járt az uri kaszinóban, ahol persze, mint vendéget, szívesen fogadták.

Este bankett volt a Bika szállodában. Hét órára volt tervezve, de csak negyedéig 9 órakor kezdődött.

Itt Bánffy a királyt éltette; a toasztot állva hallgatta végig a közönség.

Erőss Lajos Bánffy Dezsőt köszöntötte Balogh Ferencz gróf Degenfeld Józsefet, Szabó Kálmán a vendégekre üritette poharát, Dániel László a szíves vendéglátást megköszönve, a vendégek nevében a közönséget éltette. Dr. Bartha Béla Bánffy Dezső bárót éltette, mag az új párt eszméjét, dr. Halmay Elemér pedig a nőket s Bánffy összes híveit éltette. Beszéltek még többen is.

Bánffy Dezső báró ma elutazott Debreczenből.

A kirekesztettek.

— A miniszterelnök estélye. —

— február 1.

Sokat beszélnek a Tisza gróf ur tegnapi estélyéről. Leginkább nevetnek a gróf ur hallatlan gögjön és tapintatlanságán. Hátha nem ujdonsült gróf lenne, hanem régi mágnás, akkor már éppen nem hívna meg mást az estélyére, mint csupa örgrófokat. A kirekesztettek egyike sem érzi magát boldogtalannak a mellözterés miatt, csak Gabányi Miklós készül rettenetes bosszura. Szórol szóra ezeket mondotta a folyosón:

keő piszkos dolgokba nem keveredett s ha gyanúsították is, mint a Postkistinél például, kiderült ártatlansága s megtette egyik londoni kiállításán, hogy a megnyitás alkalmával ő vezette be karonfogva Viktória királynőt.

Azt is ő tette meg, hogy mikor Thaisz Elek, egykori főkapitány javában kerestette, álnév alatt jelentkezett nála s egy óráig fontoskodva oktatta ki, hogy lehetne elcsipni hát azt a híres Somoskeőyt. Mikor végre bucsuzott s bezárult mögötte az ajtó, Thaisz véletlenül a tükör felé fordulva látja, hogy gyémántnyakkendőtüje eltűnt s a kraváti hajlásából egy névjegy kukucskál ki. Előveszi és olvassa:

Somoskeőy Géza

A gyémánttűt estefelé teljes épségben visszahozta egy hordár, de Somoskeőynek üthette bottal a nyomát Thaisz kapitány.

Matuska grófról mintegy három év előtt sokat beszélt egy ismerősöm. Valami gazdasági lapot csinált vele. Megmutatta

— Megmutatom én Tiszának, hogy milyen nagy baj az, mikor a miniszterelnök hólyaghuzó izgonez, holott üdítő cukorkának kellene lennie! Ebédet adok és meghívok mindenkit, csak a miniszterelnököt nem...

— Örülj a kirekesztésednek, mondák Gabányinak a körülötte állók. Ebből a meghívási csinyből is csak az tűnik ki, hogy milyen kicsinyes ur Tisza István. Gombostűsuráékkal hadakozik, holott igazi nagy esatát kellett vinnie. Generálisnak küldték le, kapitánynak nevezték ki, de még őrmesternek sem válik be, mert ime, a legénység egy részétől megtagadja a... zupát!

Hát Makkai bá? A ki nem dicsekedhetik el otthon komáéknak, hogy a miniszterelnökkel evett egy tából eseresznyét?

Hát ő sem veszi a lelkére a miniszterelnöki czéczéből való kirekesztést. Bálozott ő nagyobb urnál is! Teszem ő felségénél!

— Kell a mennykőnek a Tisza murija, dobog Zsiga bá. A multkor nagyurakkal ebédeltem, hát olyan étkeket kínáltak, hogy az öreg apám sem látott ilyet. Valami partisesókat, meg Ausztriát... izlett biz a frányának! Egye meg Tisza István, meg a ki szereti!

Artiesókéval, meg osztrigával kínálhatták a harisnyás székelet.

Meggyilkolta az apósát.

(Saját tudósítónktól.)

— február 1.

Biharmegyének az oláhságtól lakott vidéke bőségesen ontja a véres szenzációit. Statisztikai adatokkal lehet igazolni, hogy a királyi ügyészségnek és a vizsgálóbírósnak a megyének ezen része adja a legtöbb dolgot. Az oláh hirtelen haragu és e mellett bosszuálló. A kés, vagy fejsze rendes eszköze és ezzel gyorsan szokott végezni. Tudósítónk ismét egy ilyen véres szerzácáról értesít bennünket, a mely erősen foglalkoztatja Mezőtelegd környékét.

Tegnapelőtt reggel — mint tudósítónk jelenti — a Mezőtelegd melletti Bottyán község egyik vagyonos lakóját Mokány Györ-

nekem a mutaványszámot s én még elgondolkozva mondogattam:

— Matuska — Matuska — nincs ilyen gróf minálunk.

En csak Matuska Pétert, a néhai képviselőt ismertem, a ki egy abauji híres nemes családból, a Comaromy-familiából nősült, meg Matuska Istvánt, a közjegyzőt, a kinek a családjával egen kedves szeszont töltöttem egy felvidéki fürdőhelyen. A jó fiu nem tágitott: Cseh gróf, mondogatta. De arra is ráczáfoltam. Az seh-val ira a nevét és a fia még gyerek, a ki nem gründol lapot Bajos az ilyen genealogiával, mivel foglalkozó vén könyvmolyival, kikötni, de azért az én ismerősöm csak tovább vitatta a Matuska László grófságot.

Hát legyen. Bánom is én. Mintha nem a legnagyobb teher volna a világon szegényen grófnak lenni. Ha valaki azonban így is örül ennek az üres, sőt terhes czafrangnak, azt irigylem. Abban hagytam a vitát. Gróf maradt Matuska egész odáig, mig ki nem derült, hogy tulajdonképpen Matuschek, bánáti sváb legény.

Mintha nem végig lehetett volna Matuschekként is élni ezt a hiúságos világot, a melyben a szegény ember sorsa kilenczagu koronával vagy a nélkül is egyformán komisz.

gyöt halva találták ágyában. A földes falusi ház vérdől volt boritva. Vértócsa volt Mokány György ágya is, a melyen utolsó bérzését kiadta a szerencsétlen ember. Cseledje, a ki reggel felköltöni ment gazdáját, vette észre a gyilkosságot. Egy pillanat alatt fellármázta a falut:

— Megölték a gazdám!

És a következő negyedórán már ott volt az egész falu Mokány György ágya körül, a ki borzalmas módon gyilkoltak meg. A nyaka egy hatalmas vágással át volt metszve, a mellén is hatalmas seb tátongott.

A mezőtelegdi csendőrség azonnal megindította a nyomozást s még aznap kézrekerítette a tettest. A gyilkos Szime László battányi földműves, Mokány György veje volt. Az utóbbi időben rossz viszonyban állott vejével a vagyon miatt. Szime kérte a feleségét megillető részt, az öreg pedig életében nem akarta a vagyont kiadni a kezéből. Szime e miatt szörnyen dühös volt az öregre s egy vasárnap részeg fővel fenyegette is:

— Ez a vén kutya sem él sokáig.

Fenyegetését be is váltotta. Kegyetlenül meggyilkolta apósát és tettét nem is titkolta. Mikor a csendőrök elfogták, oda kiáltotta a báméskodó falusi népnek:

— Igen, én voltam a gyilkos!

Az elvetemült embert erős fedezet mellett szállították be a nagyváradi királyi ügyészség fogházába. Mokány György hulláját ma boncolja fel a törvénytörési orvos.

Nyolez halott egy főzőiskolában.

— február 1.

Ugyancsak furcsa eset történt a németországi Darmstadtban. Furcsa s mellette megdöbbentő.

Évek óta nagy a panasz, hogy a férjhezmenő leányok közt vajmi kevés akad, a ki járatos lenne a főzés mesterségében. Keseregtek a régi idők elmúlásán s az aszszonyok nagyot gondoltak, hát jó, majd segítünk ezen a bajon. Nyitunk főzőiskolát s megtanítjuk a fiatal lányokat a konyha tudományára.

Európa minden valamire való városában — többek közt nálunk Budapesten is — megnyiták a főzőtanfolyamok. Tanítják is benne a pezsgős káposzta főzését. Darmstadtban pedig az a jeles dolog esett meg, hogy maguk a főző tanítónők sem tudtak főzni, vagy legalább nem ismerték az ételeket. Megtörtént ugyanis, hogy egy ebéden romlott babfőzeléket tááltak fel, mely mérgezett anyagot tartalmazott. A mérgezés következtében mindjárt másnap többen meghaltak, sokan pedig súlyosan megbetegedtek.

Mint egy darmstadti táviratunk jelenti, ma halt meg a nyolezadik áldozat. Tizenhárom éves kis leány volt. Emeli a rémületet, hogy a vizsgálaton éppen jelen volt édes anyja szintén meghalt a mérgezés következtében.

Ilyen alaposan tanítanak a darmstadti főzőiskolában. Most aztán megnyugodhatnak a férfiak és tartózkodás nélkül felvehetik a házasság boldog igáját.

Azt hisszük, hogy mégis csak van ok keseregni a régi jó időkön, a midőn a leányok otthon, édes anyjuk mellett tanulták meg a házi teendőket!

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

Az új püspök levele. A dunamelléki egyház új püspöke, Baksay Sándor, kit megválasztása alkalmával Kiss Aron püspök is üdvözölt, ma a következő levélben köszönte meg a tiszántuli egyházkerületi ősz püspökének figyelmét:

Főtiszteletű Püspök Ur!
Méltóságos uram!

Hálás szívvel köszönöm méltóságodnak kegyes figyelmét, mellyel engem a dunamelléki egyházkerület püspökévé lett megválasztásom alkalmából megtisztelni és ezzel, mintegy magához emelni méltóztatott. Igyekezni fogok magamat mindenekben méltóvá tenni velem eddig is sokképpen éreztetett atyai jóvoltára, melybe magamat és szolgálatomat fíui tisztelettel ajánlva vagyok

Kun-Szent-Márton, 1904. január 27.

Baksay Sándor.

Lelkészi meghívás. A debreczeni egyházmegye részéről kinevezett lelkészválasztó-bizottság előtt tegnap történt meg a hosszupályii egyházköztség részéről a hivatalos nyilatkozat, melyszerint a lelkészi állásra Csighy Andor debreczeni segédlelkészt hívják meg. Az egyházköztség küldöttsége holnap reggel személyesen adja át Csighynek a meghívó levelet és a díjlevelet.

SZINHAZ.

Műsor:

Hétfő: Frizzo vendégszereplése (B. bérletszünet).

Kedd: Frizzo vendégszereplése (C. bérletszünet).

Szerda: Frizzo vendégszereplése (A. bérletszünet).

Csütörtök: Dr. Nebántsvirág (B. bérlet).

Péntek: Dr. Nebántsvirág (C. bérlet).

Szombat: Dr. Nebántsvirág (A. bérlet).

Vasárnap délután: Aranyember, este: Gárdisták.

Dr. Nebántsvirág. Tegnap este ismét egy afféle „jóizű“ francia bohózatot, Dr. Nebántsvirágot, mutatott be a színtársulat. Nincs szándékunkban morális magyarázatokba mélyedni, a színpad és erkölcs súlyedéséről elmélkedni, ezeken már túl vagyunk, de az az irány, melyet a fővárosi Vigszínház után ugy mondják „muzsáj-ból“ a vidék is meghonosított, kultivál, az erkölcsöknek a legmélyebb fokra való súlyedését bizonyítja. Ebben a szilárd meggyőződésben erősített meg a tegnap este bemutatott dr. Nebántsvirág is. Mert ilyen arczpirító, átlátszó paráznaságot, — legalább a debreczeni színpadon — sohasem produkáltak eddig. Ezután már csak a párisi nyilvános büntanyák bemutatása következhetik, ha ugyan kapni még „kedvelőket“ az ilyen csmányságoknak a megtekintésére.

A vidéket állandóan a boulevard színházak malaczkodásaival traktálják. A Dr. Nebántsvirág is ezek közül való.

Hiába enyhít a kifejezéseken a rendező kék ezeruzája, az mit sem szelidít a darabon, mert a darab tendenciája, eszmemenete és a helyzetek olyanok, hogy pirulás nélkül tisztességes nő meg sem nézheti.

Az előadás pompás, gördülékeny volt, ugyszintén a rendezés is mintaszerűnek mondható.

A közönség azért jól mulatott a benyult helyzeteken és a szereplőknek is jutott a sikerből, a mivel a jó előadást honorálta.

L. J.

NAPI HIREK.

— **Domahidy Elemér főispán** szombat délután óta Szatmáron időzik. Részt vett Csaba Zoltán kir. ügyész temetésén, a kit rokonsági kötelék fűz a főispánhoz. A főispán ma este érkezik haza Debreczenbe.

— **A záróra eltörlése.** A városi tanács ma délelőtt tartott ülésén foglalkozott Végh Gyula h. főkapitány által beterjesztett ama javaslattal, melyet a debreczeni kávéosok és vendéglősök kérelme folytán a főkapitány készített és a melyben a vendéglőkben és kávéházakban a záróra teljes eltörlését javasolja. A tanács elé ma terjesztette Körner Adolf ezt a javaslatot, de a tanács ezuttal nem foglalkozott érdemileg az ügygyel, mert előbb meg akarja hallgatni a jog- és pénzügyi-bizottság véleményét.

— **A város házaról.** Oláh Károly tanácsnok Budapestről, hol hivatalos ügyekben járt, hazatért.

— **Nagy tűz.** Lichtschein Samuel és Dezső nagybirtokosok b.-ujvárosi tanyáján tegnapelőtt nagy tűz volt, mely olyan gyorsan terjedt, hogy a porig leégett két istállóban a 60 darab lovat és 70 darab szarvasmarhát csak nagy ügygyel bajjal tudták kiszabadítani. Az istállók padlásain felhalmozott takarmány is mind elégett. A kár 8000 korona, melyből biztosítás révén 5000 korona fog megtérülni csak. A baj keletkezésének oka ismeretlen.

— **A piac rendezése.** A városi közgyűlés csütörtökön tartott ülésén kimondta, hogy a meiszter által jóváhagyott, piaczrendezésre vonatkozó szabályrendeletet jövő hóban életbelépteti. A tanács a szükséges intézkedéseket már megtette és jövő hó 3-án a pécsi sor eltűnik a főtérről és a többi piaczok is a szabályrendeletben megjelölt helyekre helyezik át.

— **Megszökött veszedelmes kalandor.** Többször megemlékezünk arról a veszedelmes vasuti, vásári tolvajról és hamis kártyásról, a ki különféle nevek alatt szélhámoskodott s a kit a debreczeni rendőrség letartóztatott. Csak napokig tartó tárgyalások után lehetett megállapítani az igazi nevét, azt, hogy Kohn Ignácznak hívják. Miután több heti vizsgálati fogság után töredelmes vallomást tett s miután heveny fertőző betegségben szenvedett, az ügyészégi orvos a közkórházba szállította. Be is kísérték a közkórházba, a honnan daczára annak, hogy a rendőrség erősen felhívta a szigorú őrizetre a kórház vezetőségét s daczára, hogy a kórház személyzete erősen ügyelt is Kohn Ignácra — tegnap megszökött. Megszökött pedig télviz idején egy kórházi ingbe, mezitláb. A rendőrség ebben az ügyben nyomoz.

— **Közigazgatási ülések.** Debreczen város közigazgatási bizottsága Domahidy Elemér főispán elnökelete alatt e hó 5-én, délután 3 órákor tartja rendes havi ülését. A városgyei közigazgatási bizottság pedig

e hó 8-án, d. n. 9 órákor tartja rendes ülését. Mindkét ülésen a szakelőadók a város és vármegye január havi közigazgatási életére vonatkozó jelentéseiket terjesztik elő.

— **Orvosi körökből.** Szőlősi Béla dr. két heti tartózkodásra a Lukács-fürdőbe utazott. Távolléts alatt dr. Gáspár Géza és dr. Dereksy István helyettesítik.

— **Kellemetlen huszárcsiny.** Már tudniillik, hogy csinynél több ez a dolog, mely vakmerőnek elég vakmerő s melyben most nyomoz a rendőrség. Ma hajnalban történt pedig a nórablásnak is beillő eset a Csapó-utczában, a város egyik legforgalmasabb helyén. Aponyi Ferenc Széchenyi-u. 5. szám alatti lakos jelentette, hogy ugy 4-5 óra tájban hajnalban egy Lajos és Sándor nevű barátjával, a kiket megnevezni nem akart, három nő társaságában ment a Csapó-utczán. Ugyanakkor három Vilmoshuszár közkatonája jött velük szembe egy szakaszvezetővel, a kik se szó, se beszéd megtámadták Aponyiékat s mint Aponyi jelenti, kardjaikkal a szó teljes értelmében leütötték. A tulerővel szemben Aponyi meghátrált. A huszárok azután a három nő közül egyet magukkal vittek. A rendőrség ebben az ügyben megindította az eljárást.

— **A polgári kör** vezetősége tegnapelőtt este ülést tartott, a melyen bejelentették, hogy a kör tanjai sorába újabban Domahidy Elemér főispán, Kovács József polgármester és Végh Gyula főkapitány beléptek.

— **Betétek a Debreczeni Első Takarékpénztárnál.** A Debreczeni Első Takarékpénztárnál elhelyezett takaré- és check-betétek a múlt január hónapban a következő forgalmat mutatják: 1904 január hó 1-én elhelyezve volt 17.049.966 korona 87 fillér; betétel január hónapban 1.170.516 korona 41 fillér; kivétel január hónapban 1.148.482 korona 91 fillér. A betétek állománya 1904 január 31-én: 17.072.000 korona 37 fillér.

— **Israelita hitközségi választás.** Nagy érdeklődés mellett választotta meg vasárnap a debreczeni státuszkvó zsidó hitközség előjárósági tagjait. Leszavazott 350 választó. Az előjáróság rendes tagjaivá választották: Reichmann Armin 271, ifj. Svarecz Vilmos 244, dr. Popper Lajos 238, dr. Bakonyi Samu 236, Fenyő Sándor 235, dr. Szató Samu 233, Kenyeres Károly 232, dr. Fejér Ferenc 225, Rosenfeld Salamon 214, dr. Popper Mór 211, dr. Gutfreund Samu 210, Liedermann Henrik 209, Lichtblau Albert 208, Rosinger Lajos 206, Kohn Lipót 205, Kohn Adolf, 204, Falk Lajos 199, Stern József 198, dr. Balázs Bertalan 192, Hochfelder Jakab 191, dr. Freund Jenő 189, dr. Balkányi Miklós 187, Keiner Adolf 164, Drucker Mór 184, Csengeri Ferenc 181, ifj. Csengeri Ignác 180, Turai Farkas 178, Fürst Odön 175, Reich Herman 170, Harstein Péter 167, Fischer Adolf 167, Fleischman Mór 166, Darvas Izidor 163, Hirschfeld Armin 163, Hoffmann Sándor 161, Katz Jakab 161, Kellner Dávid (uj) 161, Rózsa Lajos 159, Emerich Arnold 158, Molnár József százötvenhat, Rosenberg Adolf 151, Svarecz M. L. 150, dr. Hegedüs Jenő (uj) 144, Lichtschein Samuel 144, Lusztig Dezső (uj) 142, Pogány Armin (uj) 142, dr. Kardos Samu (uj) 134, Nagy Jakab 133, Békés Lajos (uj) 128, Nasch József (uj) 124. Póttagok lettek: Fried Emil,

Bechert Mané, Rosenfeld Márton, Holländer Adolf, dr. Brunner Lajos, dr. Kardos Albert, Rosenfeld Samuel, Rosenfeld Mór, Lófaovics Arthur és Deneš Adolf.

— **Véres verekedés.** Elek Imre ismert esavarró és Csáki Ferenc társa összeveszték tegnap az utczán s véresre verték egymást. Csákit egy ómos bottal egy fejbe verte Elek, hogy be kellett szállítani a közkórházba. Az ügyet a rendőrség átteszi a kir. ügyészséghez.

— **A kuria a párbaj ellen.** A párbajellenes mozgalomnak egyik érdekes mozzanata az az ítélet, a melyet a kuria legutóbb hozott egy párbajügyben, jelölül annak, hogy a legfelsőbb bíróság körében is szigorú mértékkel mérik a párbajt. Az alsó-bíróságok ugyanis kéthónapi államfogházra ítélték egy tartalékos hadnagyot párbaj miatt. A királyi kuria — mint az Ügyvédek lapja írja — a beadott semmisségi panaszt elutasította a következő megokolással: „Azon állított körülmény, hogy mint katona, gyógyszerész és hadnagy rangban levő személy, az előzőleg elkövetett tettlegesség következtében fegyveres elégtétel nem vétele esetében a viselt rangját elveszítette volna és hogy a párviadalra kiállítás után személyének megvédése miatt kénytelen volt ellenfelét megsebesíteni, a btkv. 77. és 79. §-ában meghatározott olyan ellenállhatatlan erőnek, illetőleg jogos védelemnek nem vehető, mely a cselekmény beszámíthatóságát kizárná“.

— **Családi utazás.** A debreczeni állomás felé menő kiuvasuti kocsin egy ur utazott a feleségével, leányával s vidékről bajt őcsese családjával, mely a férfin kívül az asszonyból és a fiuból áll. A vendéglátó ur szivarozott s ezért a kocsin peronján maradt, a többiek idegenek közé beékelve ültek a megtelt kocsiban. Először az egyik asszonyhoz ment a kalauz.

— **Hová tetszik jegyet?**
— **Majd az uram veszi meg odakint.**
— **És nagysád?** — kérdezte a vidéki asszonytól.

— **A sógorom veszi a jegyet odakint.**
— **Uraságod hová parancsol jegyet?** — kérdezte az urtól.

— **A bátyám veszi meg odakint.**
— **A fiatal urnak hová adjak jegyet?** — kérdezte a fiutól.

— **A nagybácsi veszi meg odakint.**
— **A kisasszonynak meddig adjak jegyet?** — kérdezte a leánytól.

— **A papám veszi meg odakint.**
A kalauz kétségbe volt esve s alig akart beleegyezni a jegyváltás áthárítására, mivel a perronon nem volt több két urnál s arra nem is gondolt, hogy az a kettő vagy éppen csak az egyik férj, sógor, bátya, nagybácsi és apa legyen egyszerre. Végre mindenkit ellátott jeggyel a kocsiban és a perronra ment. Megszólította a vendéglátó urat:

— **Hová parancsolja a jegyet?**
— **Az állomásig hat darabot.**
A kalauz megkönnyebbülten lélegzett s némi részvéttel tépte le a hat jegyet.

— **Magyarország nem okleveles gazdatiszjaihoz** kiáltványt bocsátott ki az országos egyesület Szalaha István elnök, Holló Lajos alelnök és Merza Márton igazgató aláírásával és pedig abból az alkalomból, hogy bizonyos ellenhatást meggyengíteni törekszik a nem okleveles gazdatisztek által a földművelési kormányznál benyújtott memorandumnak azokat a súlyos érveit, a melyek egyrészt széles látókörű elméleti tudással, másrészt igaz gyakorlatiérzéssel bizonyítják azt, hogy mennyi veszedelmet rejt magában az az irány, a mely

a diplomátián gazdatiszt osztályt most egyszerűen minden helyes átmenet nélkül rendíti meg léteapjaiban, a mi által pedig csak Magyarország ijesztően növekedő proletárizmusának szaporodását segíti elő. A kiáltvány hangsúlyozza azt, hogy Tallián Béla miniszter meggyújtató szavai után sem szabad ellenkednie az akciónak, mert a törvénynek, mint kifejezett nemzeti akaratnak megváltoztatása csak nagy küzdelem után remélhető, a küzdelem sikere pedig egyenesen attól függ, vajjon az országos egyesület olyan erőssé lesz-e, hogy a hatalmas ellenhatásokat legyőzhesse és olyan népsé, hogy sulya lehessen a kormány és törvényhozás előtt. Ebből az okból fel is hívja a kiáltvány Magyarországot összes nem oklevelos gazdatisztjeit, hogy a lelkes vezérek táborába siessenek, mivel-hogy az ország minden diplomátián gazdatisztje igaz jogának visszatérésére vállalkoztak, erre tettek ígéretet, erre adták és adják másithatatlan magyar szavukat.

— **Szabad lyceum.** Tegnap délután a miklós-utcai elemi iskolában minden izében érdekes és tanulságos szabad előadást tartott dr. Szenes Zsigmond, a gyermekek táplálásáról és ápolásáról. A csesemő születési percétől kezdve időszakok szerint vázolta a gyermek egészséges fejlődésére szükséges intézkedéseket, kiterjeszkedve a természetes s mesterséges táplálásra, ápolásra, alvásra és gyermeknevelésre. Előadása folyamán sok bahiedelmet osztott el és számos gyakorlati és figyelemreméltó jó tanácsot szolgált a főképp fiatal anyákból állott hallgatóságnak.

— **A leégett norvég város.** Folyton újabb és újabb rémes részleteket jelentenek a tönkrement Alesund város szerencsétlenségéről. Számos emberélet esett a lángok áldozatává. Az elhamvadt város roncsai között már több elégett ember maradványát lelték fel.

— **Népesedés.** Az elmúlt héten Debreczenben 43 gyermek született. Ezekből 21 fiú, 22 leány volt. A születéssel szemben 29 halálozás történt és így természetes szaporodás 14 volt.

— **Sikkasztó bankár.** A kassai ügyészség letartóztatta Hossza Gábor lászlómindszenti lakost, a ki Amerikában Charonban (Pennsylvania) banküzletet nyitott s honfitársaitól 60,000 koronát szedett össze és visszaszökött Magyarországra. — A letartóztatás Mészler brémai cég feljelentésére történt.

— **Nagy sertéslopás.** A régi betyárvilágra emlékeztető lopást követte el a hó 19-én a biharmegyei Bakonszeg községben ismeretlen tettesek, a hol Magyar Bálint birtokos és Alimán György számadó kárára 2400 korona értékű sertésti loptak el. A rőfögő malacokat a nyomozás szerint Derecske felé hajtották a tolvajok, a kik közül az egyik vöröses bajuszu. A csendőrség a lopásról értesítette a debreczeni rendőrséget is, hogy illő fogadtatásban részesítse a szöke süldőh tolvajait, ha itt akarnák értékesíteni a lopott malacokat.

— **Báró Edelsheim Gyulay Lipót** saját termésű hegyi borai a mai naptól kezdve litereként méretnek ki a Dreher-féle ettaromban. E kitűnő idei termésű és 1901. évi hegyi borok megízlelésére meghívja a közönséget *Márkus Jenő*.

— **Letzter József fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44., dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratanál levő kirakatokban.**

TÁVIRATOK.

Nagy estély a miniszterelnöknek.

— A „Debreczen“ eredeti távirata. —

(Érkezik d. u. 1/2 órakor.)

febr. 1.

Budapest, február 1. Tegnap este nagy estély volt a miniszterelnöknel, melyen a kormány minden tagja megjelent, azonkívül igen nagy számban mágnások, főrendek és a képviselők csaknem kivétel nélkül. Egyedül az obstruáló Szederkényi-párt maradt teljesen távol, a függetlenségi és néppártiak igen sok tagja megjelent. Az estélyen 800-an voltak jelen. Az estélyre vonatkozólag a Keleti Értesítő ma ezt a czáfolatot adta ki: A lapok ama értesülése, mintha a miniszterelnök néhány képviselőt nem hívott volna meg, nem felel meg a valóságnak, mert valamennyi képviselő kapott meghívót.

Öngyilkos gyógyszerész.

Budapest, február 1. Belgrádban öngyilkossá lett az udvari gyógyszerész Árpád Béla magyar gyógyszerész, a ki ezelőtt Budapesten volt alkalmazva. Felesége és két gyermeke siratja.

Állami tisztviselők országos gyűlése.

Budapest, február 1. Az állami tisztviselők országos egyesülete rendkívüli közgyűlést tartott Vörös László elnöke alatt, melyen Debreczenből jelen voltak: Kazinczy Gábor táblabíró, dr. Kardos Albert tanár, Fazekas Sándor igazgató és Miskolczi Jenő. Tárgyalták a jelentést, továbbá a felirati tervezetet, melyet a kormánynak ma délután fognak benyújtani. *Ebben arra kéri a kormányt, hogy a végleges fizetésrendezésnél az országos kongresszus memorandumában kifejtettek vétesse-nek szinórmértékül. Azután a javaslatba foglalt fizetési és korpótlék rendszeresítését kéri, még pedig 1903 január elsejéig visszaható erővel.*

Lengyel Zoltán beszámolója.

Budapest, február 1. Lengyel Zoltán tegnap tartotta Zilahon beszámolóját. Ejszretében volt Varsagh Zoltán, a ki legutóbb Nagykarolyban volt képviselőjelölt. A közönség bizalmat szavazot Lengyel Zoltánnak, a ki ismertette a politikai helyzetet.

Elhunyt festőművész.

Budapest, febr. 1. Bécsből jelentik, hogy Hoffmann József festőművész 72 éves korában elhunyt.

Péter király békülni akar.

Budapest, február 1. A belgrádi király hadseregéde bizalmas megbízással Monteneg-

róba, Cetinyébe utazik, a hol a szerb és montenegró udvari közti feszültség eloszlátását fogja megkísérteni. A hadseregéd Péter király mentegétődző, sajátkezűleg irt levelét viszi magával.

Vörös katonai botrány.

Budapest, február 1. Az erdélyi Mintavendéglőben nagy botrány történt tegnap este. Egyik asztalnál tisztek ültek néhány hölgygel, a szemközti asztalnál pedig két fiatal ember, egy ügyvédjelölt s egy magántisztviselő. A tisztek minden ok nélkül átmentek a másik asztalhoz s megtámadták a két fiatal embert, hogy mit szemtelenkednek, kotródjanak. — **Exután kardot rántottak és összevagdalták a két fiatal embert. Az ügyvédjelölt sulyos sérüléseket szenvedett, arczizmaait osontig átvágták.** A közönség szétválasztotta a verekedőket s olyan fenyegető magatartással léptek fel a jelenlevők, hogy a tisztek kénytelenek voltak megfutamodni s a Mozsár-utcai rendőrkapitánysághoz futottak, a hol igazolták magukat.

Letartóztatott gavallér.

— Saját tudósítónktól. —

— febr. 1.

Az elmúlt télen Nagyvárad éjjeli életének ismert alakja volt egy elegáns, barba fiatal ember. Ott volt mindenütt, a hol a vidámság zajlott, a pezsgő gyöngyözött és a kártya perdült. A Rimánóczy-szállóban lakott, legszívesebben katonatisztek társaságában élte világát. Koronás névjegyet épp oly bőkezűséggel osztogatta, mint a fejedelmi borralókat s noha csak Csiky Mártonnak hívták, nem haragudott meg, ha jó hangzású székely neve elé odatették a bárói czimet.

Nappal ritkán lehetett látni. De a hogy kigyuladtak a kávéházak lámpái, azonnal megjelent. Kártyázott, ivott, cigánynyal mulatott, szóval úgy szórta a pénzt, mintha legalább is nábob örököse lenne. Nagyváradon azok közt a gentlemanok között, a kik éjjel élnek, nagyon sok barátot szerzett. Éjjeli könnyen megy a barátkozás, a pezsgő mánora nem kutat, nem keres semmit, sem karaktert, sem mulat. Az alatt az idő alatt, a mig Nagyváradon élt Csiky Márton, nyakára hágott vagy négyezer forintnak.

Hogy honnan vette, az éppen olyan titokzatos volt, mint eltűnése. Egy éjszaka még vigan dárídózott, — másnap már bucsuzatlanul távozott.

Pedig a ki meg akart ismerkedni az elegáns ifju biográfiájával, annak nem kellett volna messze menni. A jobb sorsra érdemes ifju, a ki egy előkelő marosvásárhelyi család sarjadéka, a züllés útjára Debreczenben lépett. A debreczeni jogakadémianak volt két évvel ezelőtt hallgatója s ottani szereplését egy betöréses lopással fejezte be. Nagybatyjának házába tört be, onnan lopott el több száz korona értékű ékszert. A debreczeni rendőrség akkor letartóztatta. Apja intervenciójára simítottak el az első sulyos ballépést. A fiu akkor

haza ment Marosvásárhelyre s fogadkozott, hogy megbecsüli magát. De a vér űzte, hajtotta. Apjától nagyobb összeget esalt ki, ezzel Nagyváradra jött és itt élt vidám életet.

Most ismét szomorú hír kelt szászokra az elegáns ifjúról. Tegnapelőtt a fővárosi orfeumban letartóztatta a budapesti rendőrség egyik fogalmazója. Vigan megszökött ismét demimondok társaságában, a mikor a rendőrfogalmazó felismerte a körözött tolvajt. A megszökött mellett a rendőrség börtönébe került Csiky Márton nem először és nem utoljára. Mert könnyű vére egészen bizonyos, hogy ismét újabb veszedelembé kergeti.

INGATLANOK FORGALMA.

Dancsi István és neje Kovács Julianna veszik a debreczeni 366. sz. tjkvben foglalt Csillag utca 98. sz. házat Junász Istvánné B. Tóth Juliánnától 3040 koronáért.

Balogh Zsigmond és neje Hélei Karolina veszik a debreczeni 2483. sz. tjkvben 4902—2. hrsz. alatt foglalt 682 négyszögöl tőczes kerti szőlőt Konrad Gyulától 2200 koronáért.

Cseresnyés Ferenc és neje Rózsa Julianna veszik a debreczeni 8778. sz. tjkvben foglalt 422 négyszögöl csapó-kerti szőlőt Rózsa Janostól 864 koronáért.

MULATSÁG.

Mulatságok sorrendje.

Február 4-én. Kereskedő ifjak bálja a Bikában.

Február 6-án. Nőegyleti bál a Bikában.

Február 6-án. Postás bál a Koronában.

Február 6-án. Kefeyári munkások táncvizsgálma a „Margit” fürdő disztermében.

Február 7-én. Iparos kör bálja a Bikában.

Február 13. A debreczeni „Függetlenségi Kör” bálja a Bika szálloda disztermében.

Február 13-án. A „Debreczeni Első Temetkezési Egylet” táncmulatsága a „Koronában”.

Február 13-án. A Debreczeni Kereskedelmi Csarnok estélye.

Február 14-én. Füllér-egylet teaestélye a Bikában.

A piros bál.

Szombat este a „Bika” diszterme szokatlan látványnak volt tanuja.

A terem falai pirosak, fiatal, szebbnélsebb leányok piros ruhában „rendezkedtek” a teremben. Mert ezuttal a jogászok leleményessége csak annyiban érvényesült, hogy az ő eszméjük volt a piros bál, de a siker mégis csak a bájos hölgyrendezőké volt.

Kedély, jóhangulat csak természetes, hogy nem lehetett híján, a mit fokozott a Magyarok pompás, tüzes zenéje.

A reggelig tartó mulatságon jelen voltak:

Asszonyok: Helmezy Béláné (Kunmadaras), Ruitkay Aladárné (Kunmadaras), Csávás Jánosné (Kénhegyes), Vogel Pálné, Szücs Jánosné, Kretz Richardné, Schuster főhadnagy, Tatay Ferenczné, Szávay Gyuláné, Kuthy Béláné, Udvarhelyi Dezsőné, Münch Gusztávné, Bartók Béláné, Tomanczyné, dr. Kardos Samuné, Sass Béláné, Rott Zsigmondné, Glück Miksáné, dr. Popper Mórné, Gyémánt Salamonné, Tóth Béláné, Nagy Elekné, Bernáthné, Medgyessy Ferenczné, Tomcsányiné, Kovács Józsefné, Ujlaki Józsefné, Harsányi Gusztávné, Bernáth Lajosné, Szilágyi Imréné,

Benyáts Emilné, Jeney Gusztávné, Kubay Alajosné, Mészáros Kálmánné, dr. Irinyi Istvánné, Berencsy Jánosné, Csanak Józsefné, Szabó Miklósné, özv. Bruanerné, Balint Dezsőné, Horváth Istvánné, Somogyi Zoltánné, Fauszt Elekné, Wolfka Antalné, Gyenesné, özv. Jablonczay Kálmánné, Erietz Erzsné, Herdicska Béláné, Márton Imréné, Vesztér Istvánné, Csanak Jánosné, Vecsey Zoltánné, dr. Varga Kálmánné, Vidovichné, Kovách Antalné, Diagháné, Vindné, Szabó Lászlóné, Tomcsányiné, Latinkáné, Bárdos Gézné, Kovács Nándorné, özv. Zivuska Ferenczné, Bartók Agostonné, Szücs Béláné, Geigerné, N. deczy Ferenczné, Zádor Lajosné, özv. Keresztfalviné, Farkas Bertiné, Kajáryné, Demetrovics Pálné, dr. Brucknerné, Nagy Győzőné, Szabó Kálmánné, Szilcz Ferenczné, dr. Csikos Sándorné, dr. Széliné, Budaházyné, Hegedüs Istvánné, Dalmy Tiborné, özv. Egemanné, Békóssy Lászlóné, Kaszanyitzky Andrásné, Wolfné, Szász Adolfné, Wessprémyné stb. stb.

Leányok: Helmezy Margit, Eismann Margit, Szücs Margit, Takács Gabriella, Kuthy Anna, Münnich Jolán, Guthy Aranka, Bartók Bella, Mihály Margit, Kardos Margit, Popper Klári, Gyémánt Ilonka, Rott Erzsike, Tóth Imuska, Bernáth Gizi, Nagy Irénke, Csiky Margit, Bartók Margit, Medgyessy Pirokska, Sáska Gizi, Tomcsányi Mariska, Harsányi Margit, Szilágyi Margit, Benyáts Erzsike, Jeney nővérek, Mészáros Mártha, Kubay nővérek, Berencsy Margit, Latinka Erzsike, Fauszt Marienne, Takács Ilona, Jablonczay Lenke, Erietz nővérek, Herdicska Ilona, Ujfalussy Tera, Vesztér nővérek, Konrad Teréz, Vidovich Georgina, Kovách Margit, Zivuska nővérek, Zádor nővérek, Keresztfalvi Berta (Szepes Körtvélyes), Kovács Karolina, Demetrovics Böske, Szabó Margit és Kata, Fráter Irma, Kőrössi Erzsike, Budaházy Gizi, Kameráth Margit, Csikos Antika, Sipos Anna, Hegedüs Margit, Fabián Margit, Egemann Margit, Békóssy Ilonka stb.

Vas- és fémmunkások bálja. A vas- és fémmunkások szombat este megmutatták, hogy a napi nehéz munkájuk után a táncszalon parkettjén is megállják helyüket. Porompán sikerült jelmezestélyt rendeztek a Korona vendéglő nagytermében, a hol szünő hangulat, páratlan jókedv uralkodott.

Az ácssegédek táncvizsgálma. A debreczeni ácssegédek tegnapelőtt este kitűnően sikerült táncvizsgálatot rendeztek, a melyen a négyest nem kevesebb, mint százhusz pár táncolt. A magyaros táncmulatság reggelig tartott.

REGÉNYCSARNOK.

Tiltott szerelem.

Olasz regény.

(8.)

És most, hogy szinte egész nap magára hagyta szegényt, most talán ezt a néhány pillanatot is sajnálta tőle? És miért? Hát egyszerre gonosz és érzéketlen lett a szíve? Mindezt hűségesen megkérdezte önmagától, de minden benső buzgóság nélkül, mintha csak valami betanult szerep t darálna le, hogy lelki-furdalásait elnémitsa. Az elmúlt délután gondolatai és érzelmei, az a bizonyos szerelmi jelenet nagyon, de nagyon motoszkált a szívében.

Végre Klára asszony fáradtan felnyitotta szempilláit. Nem szólt semmit s a hozzá intézett kérdésekre csak a szempillák lassu hunyorításával és gyöngye mosolylyal felelt. A két fiatal teremtés látásának nem igen örült; inkább keserűséget érzett, mert jól tudta, hogy nagyon is

sokáig hagyták egymagára tebe etlenül. Hallotta, hogy délután Francziska nevetett és Gusztáv élénken beszélgetett s hallotta a tovaszáguldó lovak dobogását. Egymagában maradt s akkor urándozott be Éva.

— Ugyan édes Évácskám, nyisd ki csak az ablakot!

A gyermek egy ápolónő komoly, tapasztalt arcával próbálta megeselekedni, a mire érték. De nem bírta; még lábujjhegyre állva se.

— Hidd a Zsuzsit; hiszen te nem tudod kinyitni!

— Oh, nagymama, hogy gondolat szilyet?

S azzal odaállított egy széket az ablak elé és felmászott, hogy kinyissa. A nagymama mosolygott ezen. Olyan fürge és ügyes volt ez a leány; a földről felszálló s a napfénybe beáramló por egészen bearanyozta a kis meztelen kart s teremest.

A nyitott ablakon át enyhe levegő tödült a szobába; láthatók voltak a nap-sütötte mezők.

— Jól van így, nagymama.

— Jól van leányom, jer hozzám.

Az öreg asszony megindult, szükségét érezte annak, hogy magához szorítsa ezt a bédros fejét s ráhajoljon a gyermek orcáira. Így üsse el a magány perceit. De aztán Éva is lement a kertbe s a fűvön ugrándozott. Az ablakon át beáramlott immár a hűvös esti levegő, a függönyök megdagadva ide-oda himbálóztak s az éles napfény akadálytalan utat talált a szobába. A beteg megint crót vett a lázroham, beállott a görcs, a hideg láz, a mi annyi fájdalmat okoz neki. Alig volt annyi ereje, hogy megrázza a csengettyűt és segítségért kiált. Zsuzsi, a tenyeres-talpas, nagyneszű cseléd besietett, rátette érdes kezét a beteg homlokára és segítséget hívta Szüz Máriát.

Végre aztán visszajött Francziska és Gusztáv a sétárol. De miért oly későn? Hát egy cseppet sem gondolta vele?

— Tudja, mama, hogy hol voltunk? Az erdőben!

— Ah!

— Ugy beesteledett, hogy észre se vettük!

— Ah!

— Hoztam is magammal egy gyönyörűséges virágszálat!

Gusztáv mehhökkent az utóbbi szavakra. A kis virágnak még most is megvolt az az átható illata, mely hozzá is elhatott s ez az illat eszébe juttatta a délutáni röpke csókot.

Klára asszony kihuzta a paplan alól sovány, reszkerő kezét, hogy közelebből megnézzze a virágot.

(Folyt. köv.)

Budapesti árutözsde.

A „Debreczen” távirati tudósítása.

— Déli zárlat. —

Február 1.

Készaru: változatlan.

Buza áprilisra	7 87—7 88
„ októberre	7 65—7 66
Rozs áprilisra	6 59—6 60
Zab	5 49—5 50
Tengeri májusra	5 32—5 33

SZINLAP.

Ma, hánftón, 1904. február 1-én, „B“ bérlet-szünetben:

FRIZZO

átvaltozó művész vendégjátéka.

Holnap, kedden, február hó 2-án két előadás délután 4 órai kezdettel, bérlet-szünetben fél-helyárakkal:

Frizzo atvaltozó művész vendég-játéka.

Este fél 8 órakor „C“ bérletben, ugyansz.

KORPA

helyben bárhol hához szállítva, napi áron kapható:

Deutsch Albert és Fia
füszerkereskedésben, Hatvan-utca 9.
Wagon-vételnél külön árak

Egy jó csésze tea kedvelők, kérjétek mindenütt a világ legjobb és legfinomabb teáját

Indra tea

Melange a legfinomabb China, India és Ceylonból. Valódi csak eredeti csomagban. Rak-tárok a felragaszokon láthatók.

Indra Tea Import Company Triest.

Főraktár Debreczenben:

Kontsek Gézáná.**+ Elhizást +**

meggátol a Thielez-féle soványító-tea, a mely semmiféle ártalmas anyagot nem tartalmaz és a mindennapi munka végzését nem akadályozza. Csomag 175 fillér, 4 csomag bérmentve (utánvét mellet.)

LUDWIG THIELE, Drogist. Mannheim.

**A Nádudvari Kölcsönös Segélyző Egylet mint szövetkezet,
a Tiszavidéki Hitelszövetkezetek kötelékének tagja
KÖZGYÜLÉSE**

1904. február hó 16-án, délelőtt 11 órakor

az óvoda helyiségében tartatik meg, melyre a tagok tisztelettel meghivatnak.

Targyak:

1. Igazgatósági jelentés a múlt üztetés eredményéről.
2. Az évi mérleg és számadások, valamint a felszámoló II-ik évtársulat vagyou mérlegének előterjesztése.
3. A II-ik évtársulat felszámoló bizottságának jelentése.
4. A felügyelő bizottság jelentése s ennek alapján az igazgatóság, a felszámoló bizottság és felügyelő-bizottság részére a felmennyvény megadása,
5. Öt kisorsolt választmányi tag helyének betöltése.
6. Indítványok.

JEGYZET: Az évi mérleg és számadások kinyomatva a közgyűlés előtt 8 nappal az egylet helyiségében, minden egyleti tag által a hivatalos órákban átvehetők.

Az igazgatóság.

Órák, ékszerék és látzerek a legolcsóbban beszerezh tők
SEBLI EDE utód.**Gasparik Antal és Társa**chronometer, műórás, órákésztő, ékszerkereskedő, M. Á. V.
szállítója és palya-órás üzletében, DEBRECZEN.

Különösen ajánljuk a saját gyártmányu

óráinkat

legolcsóbbtól a legdrágábig.

Órajavitásokat a legnagyobb pontossággal készítjük 1 évi jótállás mellett, a munkadíj tisztításáért csak 1 fillert számítunk. Óra-ugóért csak 50 kr., és minden szakmába vágó javítást sokat a legjobban és a legolcsóbban mint bárhol.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek.

Arjegyzék hivatalra ingyen és bérmentve

Tört aranyat veszek készpénzért.

Tört aranyat becserelek.

MIHALOVITS J.gyógyszertára s gyógyszerészeti műlaboratoriuma a „Kigyó“-hoz
DEBRECZENBEN, FÓTÉR 31-İK SZÁM.

Ajánlja a következő közkedveltségnek örvendő készítményeit:

Harmat-crème arczsépitő s bőrápoló kenőcsét, mely teljesen ártalmatlan, nem zsiroz, tehát nappal is használható s az arcnak üdeséget, finomságot s hamvasságot kölcsönöz. Az arcot tisztítja s fehéríti. Kiváló eredménnyel használható arcvörösség, májfolt, sömör, szeplő s egyéb tisztátalanságnál. 1 tégely harmat-crème ára 1 korona. A kréméhez használható **Harmat-arczpor**, mely az arcnak nálandó poudert, a mely üde, ifju színt kölcsönöz, háromféle színben kapható u. m.: fehér, rózsaszínben. Kiváló illata, teljesen ártalmatlan volta s finomsága által vetekedik minden más készítménnyel. Jól tapad és igen jól fed. Próbadoz ára 50 fillér. **A Mollitergin** a legkiválóbb arcz s különösen kézbor-ápoló folyadék, mely a bőrnek helyeszerűségét, bársonyszerű finomságot kölcsönöz. Fehéríti az arcz s kézbor-t. Teljesen ártalmatlan. Nem zsiroz s nem piszkítja a ruhát. Hatása bámulatos és rögtöni! Napégette vagy szélkifujta kezeket vagy arczbor-t a legrövidebb idő alatt üdév, finommá tesz. Megbarnult kezeket, eldurvult kézbor-t fehérré, puhává változtat. Egy üveg Mollitergin ára 1 korona.

Mihalovits J. gyógyszerésztára a „Kigyó“-hoz Debreczenben.

Dr. Borsos-féle

Növényi-hajszesz. Meggátolja a hajkihullást, a fejbőr megkorpásodását, a hajvégek megtörését s megóvja a fejbőr betegségektől. Illata kellemes. Hatása biztos. Használata egyszerű. Nem zsiroz, Nem piszkítja a fehérműt. Teljesen ártalmatlan. Elősegíti a hajnövést. 1 üveg hajszesz ára 1 vagy 2 korona. **Növényi hajkenőcs.** Azok részére, a kik a folyadékot nem kedvelik s inkább a kenőcsnek barátai, készül ugyanolyan ható anyagból s ugyanolyan kiváló hatásu hajkenőcs is, mint a Borsos-féle hajszesz. Ezen hajkenőcs is teljesen ártalmatlan. Hatása gyors, biztos! Egy tégely hajkenőcs ára 1 korona. **Iztelen csukamájolaj** teljesen iztelen s szagtalan készítmény, mely undort nem okoz s e végből a gyermekek azt szívesen szedik. A Mihalovits-féle **China-bor.** **China vas-bor.** **Condurangó-bor.** **Pepsin-bor.** Egy üveg ára 1 korona 60 fillér.

morodni borból kiváló gonddal készült gyógyborok, melyek gyógyérték tekintetében versenyeznek minden e nemű készítménnyel.

Nagy raktár bel- és külföldi gyógyszerkülönlegességekből.

Nádudvari Kölcsönös Segélyző-egylet mint szövetkezet, a Tiszavidéki Hitelszövetkezetek kötelékének tagja.

1903 decz. 31.		Vagyon		korona	fillér	1903 decz. 31.		Teher		korona	fillér	
"	31	Készpénzben		2078	26	"	31	Második évtársulat törzsbetéte 799 törzsbetét után	39470	60		
"	31	Könyvekben		1922	60	"	31	Második évtárs. 4 évi nyeresége	3781	35	43251	95
"	31	Részvényben, egy drb „Debreczeni Első Takarékp.” részvény		4200	—	"	31	Harmadik évtársulat törzsbetéte 2672 törzsbetét után	75385	80		
"	31	Felszerelésben butorzat könyvek, nyomtatványok		665	29	"	31	Harmadik évtárs. 2 évi nyereség 1632 törzsbetét után	2233	72	77619	52
						"	31	Központi hitel			17179	60
						"	31	Veszteségi tartalék			51440	—
						"	31	Átmeneti kamatok			858	15
						"	31	Egyenleg mint nyereség			2336	13
						"	31	Második évtársulatnak	2565	86		
						"	31	Harmadik	3845	68		
						"	31	Negyedik	515	38	6926	92
				199612	27						199612	27

Várady Lajos, Papp Sándor, Kun Vilmos, Doby Sándor, Dr. Halász Sándor, Nagy Albert, Bán István, Molnár József,
pénztáros. elnök. ügyvez. igazgató. igazgató. igazgató. igazgató. könyvelő. könyvelő.
Jelen mérlegszámát megvizsgáltuk s annak egyes tételeit a fő- és segédkönyvekkel egyezőknek s a törvények és alapszabályok szerint
készülteknek találtuk.

Bárány Mór,

felügyelő biz. elnök.

Lázár Gyula,

felügyelő biz. tag

Karakas Zsigmond,

felügyelő biz. tag.

Az 1903 december 31-én a tagok összes száma volt: 842 tag 1076 könyvre 5103 betéttel. — Az 1903. üzletév folyamán belépett
14 tag 92 betéttel, kilépett 23 tag 94 betéttel.

5024
1903 tk. sz.

Árverési hirdetmény kivonat.

A püspökladányi kir. járási írószág mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Halász Márton p-ladányi ügyvéd által képviselt Pirioger Zsuzsanna végrehajtónak B. senesi Mihály végrehajtást szenvedő elleni 300 kor. tőkeköveselés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvény-zék (a püspökladányi kir. járásbizottság) területén levő Püspökladány és határán fekvő a püspökladányi 3622. sz. tjkvben 42/1. hrsz. alatt felvett 235 □ öl területű 40 népszámu hazasudvarra 3200 koronában a püspökladányi 1845. sz. tjkvben A I. 2. rsz. a. felvett 6/10014-ed rsz. nádlás illetményre 14 koronában megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1904 évi február hó 19-ik napján** délelőtt egy négyed 11 órakor a bíróság árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becslésének 10%-át vagyis 320 korona illetve 1 kor. 40 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ában jelzett aróyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. alatt kelt ig. miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, — avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bankpénznek a bíróságnál előleg-s elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átzoigáltatni

Kir. Járásbíróság mint tkvi hatóság,
Püspökladányban, 1903. november 16.

Dr. Tikos.

kir. aljárásbíró.

P. Charussei zeneigazgató.
Vámmentes szállít s.

Új gépész-kovács műhely.

Tisztelettel tudatom a nagyérdemű gazdaközösséggel, hogy a

TELEKI UTCZA 37. SZÁM

alatt műhelyt nyitottam, melyben mindenféle gazdasági gépek, gazdasági kovásmunkák, okszerű lövvelés és szivattyú-kutak javítása felügyeletem alatt szközölhetik.

Miután a magyar királyi gazdasági tanintézetnél több éven át mint gazdasági gépész-kovács működtem, alsalam volt a szakmamba vágó legkiválóbb munkákka megismerkedni s így e tere a legkényesebb igényeket is kielégíthetem. A tisztelet gazdaközönség becaes parifogását kérem

Veress István,

mezőgazdasági gépész és okleveles lövvelő-kovács.

Hajdúvármegye és Debreczen sz. kir. város főispánjától

27/1904.

Pályázati hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város törvényhatóságának az alábbi határidő lejárta után tartandó legközelebbi rendes közgyűlésén a tisztii főügyészi és gyámpénztárnoki állások fogva választás útján betöltetni, mely állások közül a tisztii főügyészi állás 4000 korona fizetéből 600 korona lakbérből és 1000 korona irodai átalányból, a gyámpénztárnoki állás pedig 2200 korona fizetéből és 500 korona lakbérből álló javadalmazással van egybekötve

Megjegyeztetik, hogy a gyámpénztárnok Debreczen sz. kir. város szervezési szabályzatának 143-ik §-a értelmében 2 évi fizetésének megfelelő vagyis 4400 korona biztosítékot köteles letenni.

Azok tehát, akik erre az állásokra pályázni kívánnak s az 1883. t. cz. 5 §. 4 pontja VIII-ik bekezdésében, illetve ugyanezen törvényzikk 18. §-a I. bekezdésében előirt minősítést kimutatni képesek felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám, mint a kijelölő-bizottság elnökéhez **folyó évi máczus hó 1-ső napjának délután 5 órájáig** annyival inkább nyujtsák be, mert a későbbben érkező pályázati kérvények figyelembe vételénem fognak.

Ezuttal egyszersmind a fokozatos előléptetés útján esetleg megüresedő állásokra is pályázat nyitattik.

Debreczen, 1904. január 19.

Domahidy Elemér,
főispán.